

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 3To/136/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2117011454
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 12. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Stanislavská
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2020:2117011454.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Stanislavskej a sudcov JUDr. Rastislava Kresla a JUDr. Ladislava Révesa, v trestnej veci obžalovaného A. M., nar. XX.X.XXXX v U., pre prečin krivého obvinenia podľa § 345 ods. 1 Trestného zákona, o odvolaní obžalovaného proti rozsudku Okresného súdu Trnava zo dňa 20.2.2020, sp.zn. 9T/58/2017, na verejnom zasadnutí konanom dňa 15. decembra 2020 v Trnave, takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. e/, ods. 2 Tr.por. zrušuje sa napadnutý rozsudok vo výroku o treste a spôsobe jeho výkonu.

Na základe § 322 ods. 3 Tr.por. obžalovanému

A. M., nar. XX.X.XXXX v U.,
trvale bytom: Q. XXXX/X, T.

u k l a d á

Podľa § 345 ods. 1 Tr.zák. s použitím § 38 ods. 2, § 56 ods. 1, ods. 2 Tr.zák. peňažný trest vo výške 2.000 (dvetisíc) Eur.

Podľa § 57 ods. 3 Tr.zák. ustanovuje pre prípad, že by výkon peňažného trestu mohol byť úmyselne zmarený, náhradný trest odňatia slobody v trvaní 1 (jedného) roka.

o d ô v o d n e n i e :

Rozsudkom Okresného súdu Trnava zo dňa 20.2.2020, sp.zn. 9T/58/2017 bol obžalovaný uznaný za vinného z prečinu krivého obvinenia podľa § 345 ods. 1 Trestného zákona na tom skutkovom základe,

že

dňa 01.04.2016 v čase o 12.10 hod. v Hlohovci na ulici SNP č. 11 v budove Obvodného oddelenia PZ Hlohovec po predchádzajúcom poučení o zodpovednosti za trestný čin krivého obvinenia podľa § 345 Trestného zákona, podal trestné oznámenie na N. R., v ktorom uviedol, že dňa 06.06.2015 mu N. R. z parkoviska pred barom Olymp v Hlohovci odcudzil jeho motorové vozidlo zn. AUDI a následne na ňom spôsobil dopravnú nehodu na kruhovom objazde pri OD Tesco Hlohovec, na základe čoho bolo dňa 23.06.2016 Odborom kriminálnej polície Trnava pod ČVS: ORP-913/4-VYS-TT-2016 podľa § 199 ods. 1 Trestného zákona začaté trestné stíhanie pre prečin neoprávnené používanie cudzieho motorového vozidla podľa § 216 ods. 1, ods. 2 písm. c) Trestného zákona, pričom ďalším vyšetrovaním

bolo preukázané, že A. M. vo svojom trestnom oznámení uviedol nepravdu o udalostiach a trestné stíhanie bolo vyšetrovateľom dňa 30.08.2016 podľa § 215 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku zastavené.

Za tento trestný čin okresný súd uložil obžalovanému podľa § 345 ods. 1 Trestného zákona s použitím § 38 ods. 2 Trestného zákona trest odňatia slobody vo výmere 1 (jeden) rok.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona okresný súd obžalovaného na výkon uloženého trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia.

Okresný súd svoje rozhodnutie odôvodnil v rozsahu č.l. 248-252 spisu.

Z odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplýva, že obžalovaný v trestnom konaní vedenom voči jeho osobe poskytol viacero verzií skutkového deja. V prípravnom konaní sa priznal k spáchaniu stíhaného trestného činu a na hlavnom pojednávaní jeho spáchanie poprel.

Obžalovaný uvádzal, že výpoveď v prípravnom konaní sa vôbec neuskutočnila, mal vtedy závažné zdravotné problémy, pričom zápisnicu o výsluchu nepodpísal. K tejto skutočnosti vypovedala svedkyňa G. M., ktorá uviedla, že obžalovaného navštívili vyšetrovatelia PZ, ale čo bolo obsahom ich návštevy ako priamy svedok uviesť nevedela.

Obžalovaný na hlavnom pojednávaní poprel, že by v trestnom oznámení klamal, pretože poškodený mu skutočne dňa 06.06.2015 odcudzil jeho motorové vozidlo a následne mu ho vrátil, čo sa udialo ešte v čase pred dopravnou nehodou.

Poškodený poprel, že by obžalovanému motorové vozidlo odcudzil. Svedkyňa G. T. síce potvrdila, že má vedomosť, že poškodený mal obžalovanému ukradnúť motorové vozidlo, no následne mu ho vrátil a na žiadosť poškodeného sa dohodli na nájme tohto motorového vozidla poškodeným, o čom bolo spísaná nájomná zmluva.

Z nájomnej zmluvy na motorové vozidlo zn. Audi A4 vyplýva, že obžalovaný prenajal poškodenému motorové vozidlo od 05.06.2015 do 06.06.2015. Z uvedeného je zrejmé, že obžalovaný klamal, ak tvrdil, že mu bolo motorové vozidlo dňa 06.06.2015 odcudzené poškodeným, keďže na základe nájomnej zmluvy ho mal poškodený v oprávnenej držbe. Rovnako z výpovede svedkyne G. T. vyplýva, že k ňou prezentovanej krádeži motorového vozidla poškodeným muselo prísť najneskôr dňa 05.06.2015 pred spísaním samotnej nájomnej zmluvy. V tomto kontexte nemožno opomenúť, že obžalovaný dňa 06.06.2015 pred dopravnou nehodou požiadal poškodeného, aby ho odviezol domov, a teda tento bol oprávnený viesť motorové vozidlo obžalovaného.

Tvrdenie obžalovaného o odcudzení jeho motorového vozidla poškodeným dňa 06.06.2015 sa vykonaným dokazovaním ukázalo ako nepravdivé. Z výpovede obžalovaného na hlavnom pojednávaní jednoznačne vyplýva, že v podanom trestnom oznámení klamal aj o ďalších skutkových okolnostiach. Obžalovaný na hlavnom pojednávaní uviedol, že poškodeného požiadal, aby ho spolu so svedkyňou G. T. odviezol na jeho motorovom vozidle domov, a počas tejto cesty prišlo k dopravnej nehode.

Z obsahu trestného oznámenia je zrejmé, že keď obžalovaný zistil, že mu boli kľúče od motorového vozidla odcudzené a jeho motorové vozidlo sa na parkovacom mieste pred barom Olymp v Hlohovci nenachádzalo, požiadal tretiu osobu, aby ho odviezla smerom do herne v areáli HM Tesco Hlohovec, kde sa mal nachádzať poškodený, ktorého obžalovaný podozrieval z tejto krádeže. Počas jazdy v motorovom vozidle zbadal, ako v jeho motorovom vozidle sedí poškodený, ktorý ho viedol a tiež, že v kruhovom objazde nedal prednosť inému motorovému vozidlu, s ktorým sa zrazil. Vystúpil preto z motorového vozidla, ktoré ho viezlo a prišiel na miesto zrážky.

Na základe vykonaných dôkazov, vrátane výpovede obžalovaného na hlavnom pojednávaní, svedkyne G. T., poškodeného a svedka A. H. vyplynulo, že obžalovaný v trestnom oznámení klamal, že v čase dopravnej nehody sa v motorovom vozidle s poškodeným nenachádzal. Zrejme jedinou podstatnou pravdivou skutkovou okolnosťou je tvrdenie obžalovaného v trestnom oznámení, že poškodený v čase dopravnej nehody viedol ako vodič jeho motorového vozidlo a spôsobil dopravnú nehodu, v dôsledku ktorej boli poškodené dve motorové vozidlá a poškodený mu spôsobil škodu neuhradil. Túto skutkovú okolnosť však bez ďalšieho nemožno považovať za trestný čin, nakoľko samotná dopravná nehoda bola podľa zisteného skutkového stavu spôsobená z nebanlivosti, teda nemôže sa jednať o úmyselný trestný čin, napr. poškodzovania cudzej veci, a neuhradenie škody poškodeným obžalovanému, napriek

prísľubu poškodeného, že škodu uhradí, nemožno považovať za trestný čin podvodu, pretože škoda na motorovom vozidle existovala už pred prísľubom poškodeného a teda svojim nepravdivým vyjadrením o náhrade škody nebola obžalovanému spôsobená žiadna škoda, nakoľko tá už existovala a svojim vyjadrením nesledoval ani vlastné obohatenie. Rovnako vyjadrenie poškodeného v nájomnej zmluve, že motorové vozidlo sa zaväzuje vrátiť v pôvodnom stave, nemožno kvalifikovať ako trestný čin podvodu, nakoľko u poškodeného absentuje úmysel obohatiť sa na škodu cudzieho majetku.

Motívom obžalovaného na podanie trestného oznámenia bolo podľa záverov okresného súdu primárne dosiahnuť uspokojenie svojej pohľadávky od poškodeného, avšak úmyselne uviedol nepravdivé skutkové okolnosti týkajúce sa krádeže jeho motorového vozidla poškodeným, aby bolo možné konštatovať, že škoda na motorových vozidlách vznikla počas neoprávneného užívania motorového vozidla poškodeným a tento bol v adhéznom konaní zaviazaný na jej náhradu, prípadne týmto spôsobom vytvoriť tlak na poškodeného na dobrovoľné plnenie.

Pokiaľ ide o formu zavinenia obžalovaného, okresný súd bol toho názoru, že obžalovaný konal v priamom úmysle v zmysle § 15 písm. a) Trestného zákona, nakoľko chcel poškodeného krivo obviniť zo spáchania trestného činu.

Vzhľadom na spôsob vykonania činu a jeho následky, okolnosti, za ktorých bol čin spáchaný, mieru zavinenia a pohnútku obžalovaného okresný súd vyhodnotil závažnosť tohto činu ako vyššiu než nepatrnú. Obžalovaný mal možnosť v súlade s právnym poriadkom podať civilnú žalobu, kde by sa uspokojenia svojej pohľadávky domáhal od poškodeného, a preto jeho konanie spočívajúce v krivom obvinení poškodeného, ktorého dôsledkom by mohol byť aj trestnoprávny postih poškodeného, teda nie len náhrada škody, treba kvalifikovať ako trestný čin krivého obvinenia podľa § 345 ods. 1 Trestného zákona.

Okresný súd odmietol návrhy na doplnenie dokazovania týkajúce sa grafologického skúmania podpisov obžalovaného na jeho výpovedi z prípravného konania zo dňa 16.03.2017 z dôvodu nadbytočnosti, nakoľko pre posúdenie skutkového stavu a právnu kvalifikáciu skutku, nebolo podstatné posúdiť, či sa obžalovaný v prípravnom konaní priznal k spáchaniu trestného činu, nakoľko nepravdivosť skutkových okolností podaného trestného oznámenia vyplýva aj z výpovede obžalovaného na hlavnom pojednávaní a z ďalších už vykonaných dôkazov.

Pri úvahe nad výškou trestu, jeho druhom a spôsobom výkonu vychádzal okresný súd najmä z ustanovenia § 34 ods. 1 Trestného zákona, v zmysle ktorého účelom trestu je zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život. Súčasne má trest iných odradiť od páchania trestných činov a vyjadriť morálne odsúdenie páchatela spoločnosťou. Okresný súd preto pri určovaní druhu trestu a jeho výmery prihliadol najmä na okolnosti a spôsob spáchania trestného činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, poľahčujúce a priťažujúce okolnosti a na osobu obžalovaného jeho pomery a možnosť jeho nápravy.

Pri prečine krivého obvinenia podľa § 345 ods. 1 Trestného zákona je stanovená trestná sadzba trestu odňatia slobody od 1 do 5 rokov. Skúmajúc pomer poľahčujúcich a priťažujúcich okolností podľa § 38 ods. 2 Trestného zákona, dospel okresný súd k záveru, že nie je potrebné upraviť zákonom stanovenú trestnú sadzbu trestu odňatia slobody, nakoľko nezistil žiadnu poľahčujúcu ani priťažujúcu okolnosť. Napriek tomu, že podľa odpisu registra trestov bol obžalovaný už 13 krát odsúdený, okresný súd obžalovanému nezohľadnil priťažujúcu okolnosť podľa § 38 písm. m) Trestného zákona, pretože pri všetkých odsúdeniach obžalovaného súdmi Slovenskej republiky sa na neho hľadí ako keby nebol odsúdený a pri odsúdeniach zahraničných súdov sa jednalo o uloženie trestov odňatia slobody s podmiennečným odkladom, kde už uplynula od konca skúšobnej doby ku dňu vyhlásenia rozhodnutia v tomto konaní doba dvoch rokov, ktorá by podľa nášho právneho poriadku predstavovala fikciu osvedčenia sa osoby odsúdenej na trest odňatia slobody s podmiennečným odkladom. Okresný súd obžalovanému uložil trest odňatia slobody na dolnej hranici zákonom stanovenej trestnej sadzby v trvaní jeden rok, ktorý považuje vzhľadom na naplnenie účelu trestu za primeraný.

Vzhľadom na osobu obžalovaného, najmä s prihliadnutím na jeho doterajší život a prostredie, v ktorom obžalovaný žije, okolnosti prípadu a postoj obžalovaného k spáchanej trestnej činnosti, dospel okresný súd k záveru, že na zabezpečenie ochrany spoločnosti a nápravu obžalovaného je výkon trestu odňatia

slobody nevyhnutný. Obžalovaný je viacnásobným recidivistom a stíhaný trestný čin spáchal počas plynutia skúšobnej doby odsúdenia uloženej rozhodnutím Krajského súdu St. Pölten zo dňa 04.08.2014, sp. zn. 036 HV 89/2014s. Práve z dôvodu, že okresný súd obžalovanému ukladal nepodmienečný trest odňatia slobody, dospel k záveru, že na jeho prevýchovu postačuje trest odňatia slobody na dolnej hranici zákonom stanovenej trestnej sadzby.

Keďže obžalovaný nebol 10 rokov pred spáchaním trestného činu vo výkone trestu odňatia slobody, zaradil ho okresný súd do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia. Takto uložený trest, podľa názoru okresného súdu, v sebe obsahuje tak požadovaný prvok represie (zabránenie v páchaní ďalšej trestnej činnosti), prvok individuálnej prevencie (výchova k riadnemu životu) ako aj prvok generálnej prevencie (výchovné pôsobenie na ostatných členov spoločnosti) v zmysle § 34 Trestného zákona. Okresný súd obžalovanému neukladal alternatívny trest nespojený s odňatím slobody pre jeho neúčelnosť. Odsúdený už v minulosti vykonával nepodmienečný trest odňatia slobody, pričom napriek uvedenému opakovane páchal trestnú činnosť. Akýkoľvek miernejší trest nespojený s trestnom odňatím slobody by u obžalovaného nebol spôsobilý naplniť jeho účel. Ani existencia pracovného pomeru obžalovaného, či vyživovacia povinnosť nie je okolnosťou, ktorá by garantovala účelnosť alternatívneho trestu. Keďže poškodený si neuplatnil nárok na náhradu škody čo do dôvodu a výšku do skončenia prípravného konania, okresný súd o jeho žiadosti na náhradu škody nerozhodoval.

Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote doručil obžalovaný prostredníctvom obhajcu odvolanie (č.l. 254 spisu).

Prokurátorka nepodala proti rozsudku okresného súdu odvolanie.

Odvolanie obžalovaného obhajca písomne doplnil (č.l. 259-260 spisu).

V odvolaní obžalovaný uviedol, že na hlavnom pojednávaní dňa 16.01.2019 obhajoba vzniesla dve námietky vo vzťahu ku spôsobu vedenia výsluchu zo strany prokuratúry, resp. ku kladeným otázkam. Za prvé, obžalovaný sa mal vyjadriť prečo v trestnom oznámení uvádzal skutočnosť, že sedel v aute s N. R. (s.4). Obhajoba namietala, že predmetný listinný dôkaz nebol vykonaný postupom podľa § 269 zák.č. 301/2005 Z.z., a preto nebolo možné obchádzať predmetné ustanovenie a požadovať od obžalovaného akési odstránenie rozporu toho čo mal uviesť v predmetnom oznámení. Súd námietku bez bližšieho zdôvodnenia zamietol. Pričom trestné oznámenie oboznámil postupom podľa § 269 zák.č. 310/2005 Z.z. na hlavnom pojednávaní až dňa 18.2.2020.

Druhá námietka zo dňa 16.1.2019 smerovala k nemožnosti odstraňovania rozporov výpovede obžalovaného s jeho predchádzajúcou výpoveďou, a to z dôvodu namietania zákonnosti výsluchu obvinenému uskutočneného v prípravnom konaní dňa 16.3.2017. Obžalovaný na hlavnom pojednávaní vypovedal, že v rozhodnutom období bol po ťažkej operácii hlavy, pričom príslušníci polície ho navštívili v jeho domácnosti, kde sa spolu rozprávali. O predmetom rozhovore v jeho domácnosti nebol spisovaný žiadny záznam, žiadna zápisnica, pričom obžalovaný uviedol, že nebol dňa 16.3.2017 ani vypovedať na polícii, resp. že nikdy nepodpisoval žiadnu zápisnicu.

Predmetné skutkové tvrdenia obžalovaného potvrdila svedkyňa G. M. matka A. M. ktorá sa o neho v rozhodnom čase starala. Tá uviedla, že v čase kedy boli u nich policajti syn bol v takom stave, že nechodil pol roka von a že väčšinu len ležal. Svedkyňa výslovne uviedla, že nevidela, že by bol s jej synom spisovaný nejaký záznam, zápisnica. Zdravotný stav obžalovaného v danom čase potvrdzujú aj lekárske správy. Vzhľadom na uvedené bolo navrhnuté aj vykonanie znaleckého skúmania za účelom preukázania pravosti/nepravosti podpisu obžalovaného na zápisnici o jeho výpovedi z prípravného konania zo dňa 16.3.2017.

Povinnosťou súdu bolo sa najprv vysporiadať s otázkou zákonnosti výpovede obžalovaného zo dňa 16.3.2017 (ako conditio sine qua non čítania výpovede z prípravného konania za účelom odstránenia rozporov). Súd námietku odmietol, a priori vychádzal zo skutočnosti, že výpoveď vykonaná dňa 16.3.2017 bola zákonná, a to bez bližšieho zdôvodnenia, resp. bez znaleckého skúmania. Bolo preto úlohou súdu zdôvodniť, prečo má za to, že A. M. podpísal dňa 16.3.2017 zápisnicu. Čiastočné zdôvodnenie súdu, že vykonanie znaleckého dôkazu by bolo nadbytočné je tak zmätočné, a to najmä v tom kontexte, že práve z danej výpovede zo dňa 16.3.2017 vyvodzuje súd základnú tézu, že A. M. v

konaní klamal, že zmenil výpoveď, že ostatné dôkazy sú v rozpore s daným dôkazom, atď. Osobitne je potrebné uviesť, že z vykonaného dokazovania, vyplynulo, že výpoveď A. M. na hlavnom pojednávaní je v zásadných líniách konzistentná s obsahom trestného oznámenia. Tu je potrebné upozorniť, že A. M. okrem skutočností, že mu bolo odsúdené vozidlo uvádzal ďalšie protiprávne konania N. R., a sice úmysel neuhradiť pohľadávku a iné.

To, že orgány činné v trestnom konaní si neuhradenie pohľadávky, vyhýbanie sa uhradeniu pohľadávky, spôsobenie škody, užívanie cudzieho motorového vozidla nevšímali, nemožno paušalizovať tvrdením zo strany súdu že to nie je trestný čin, nakoľko vyšetrovanie sa ohľadom daných skutkových tvrdení ani len nevedlo. OČTK tak jedine vyabstrahovali skutkové tvrdenie, že malo dôjsť ku krádeži.

Osobitne je potrebné upozorniť, že obžalovaný ako aj svedkyňa G. T. (zap. o HP zo dňa 18.2.2020 (s.2)) uviedli, že N. R. pred dopravnou nehodou ukradol obžalovanému kľúče. Vzhľadom na uvedené je možné skonštatovať že N. R. sa minimálne zmocnil neoprávnene cudzieho motorového vozidla resp. ho neoprávnene užíval. Je síce pravdou, že obžalovaný výslovne používal výraz ukradol, tu je však potrebné upozorniť, že subsumácia zisteného skutku pod správnu skutkovú podstatu nie je úlohou oznamovateľa trestnej činnosti. Úmyslom obžalovaného preto bolo docieľiť, aby OČTK začali skúmať či konanie N. R., ktoré popísal v trestnom oznámení napĺňalo znaky hociktorého trestného činu, pričom je potrebné upozorniť, že vyšetrovanie daných skutočností sa neuskutočnilo z dôvodu, že obžalovaný sa mal v prípravnom konaní priznať, že si to celé vymyslel.

V kontexte vymedzenia vyššie uvedených námietok mal za to, že napadnuté rozhodnutie súdu nenapĺňa požiadavky na zákonné odôvodnenie, nakoľko nereaguje na argumenty, ktoré majú dve kumulatívne vlastnosti, a to, že sú: a) relevantné, podstatné, významné a týkajúce sa veci b) konkrétne, formulované dostatočne jasným a presným spôsobom (napr. Rozhodnutie ESLP vo veci Kraska c. Švajčiarsko z 29. apríla 1993, rozhodnutie ESLP vo veci Krasulya v. Russia 22.2.2007). Pokiaľ všeobecný súd dospeje k rozhodnutiu bez toho, aby sa vo svojom rozhodnutí vysporiadal so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami tvoriacimi základ pre toto rozhodnutie, treba rozhodnutie všeobecného súdu považovať za arbitrárne, teda za rozporné s čl. 46 ods. 1 ústavy a s čl. 6 ods. 1 dohovoru (I. ÚS 265/05, IV. ÚS 279/2018) Z judikatúry ústavného súdu (III. ÚS 623/2017) je tiež možné ustáliť, že arbitrárnosť a zjavná neodôvodnenosť rozhodnutí všeobecných súdov je najčastejšie daná rozporom súvislosti ich právnych argumentov a skutkových okolností prerokúvaných prípadov s pravidlami formálnej logiky alebo absenciou jasných a zrozumiteľných odpovedí na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany. Nestačí teda len formálne zaoberanie sa námietkou účastníka konania. Súd sa s argumentom musí vyrovnávať dostatočne. Ak argument odmietne, musí dostatočným spôsobom uviesť, z akého dôvodu (prečo) argument pokladá za nesprávny. Je však potrebné zohľadniť to, či námietka, na ktorú súd v odôvodnení svojho rozhodnutia nedal odpoveď, bola pre daný prípad relevantná a či mohla mať vplyv na výsledok konania (rozsudok ESLP vo veci Luka proti Rumunsku z 21. 7. 2009, sťažnosť č. 34197/02, bod 52). Osobitne považovali za potrebné upozorniť, že súd v rámci konania odmietol vykonať navrhovaný dôkaz. V rámci odôvodnenia odmietnutia zároveň absentuje bližšie zdôvodnenie, prečo súd daný dôkaz odmietol. Podľa presvedčenia obžalovaného okresný súd nedostatočne, resp. vôbec nevysvetlil, prečo nevykonal navrhnuté dokazovanie. Obžalovaný upozornil okresný súd, že z vykonaného dokazovania vyplýva množstvo rozporov najmä vo vzťahu k ustáleniu priebehu skutku, preto za tejto situácie boli návrhy na vykonanie dôkazov plne dôvodné. Odôvodnenia okresného súdu o zamietnutí vykonania dôkazov je preto nutné označiť za všeobecné a paušálne, nakoľko neobsahuje konkrétnu úvahu súdu vo vzťahu ku odmietnutiu návrhu.

Navrhol, aby odvolací súd vydal uznesenie, ktorým podľa § 321 ods. 1 písm. a), b), c) Tr. por. prvostupňový rozsudok zruší v celom rozsahu a aby podľa § 322 Tr. por. vec vrátil okresnému súdu, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

Krajský súd vo veci vykonal verejné zasadnutie za prítomnosti prokurátora, obžalovaného a obhajcu.

Prokurátor uviedol, že rozhodnutie I. st. považuje za zákonné, preto navrhol odvolanie obž. zamietnuť.

Obhajca obžalovaného sa pridrižoval pís. podaného odvolania a doplnil v súvislosti s ukladaním trestu, že obžalovaný sa stará o mal. dcéru, má súdom určené výživné, matka dieťaťa momentálne je nezamestnaná, preto jediný príjem je momentálne závislý od podpory otca, je pravda, že obž. spáchal v minulosti viaceré tr. činov, je po ťažkom úraze hlavy, začal žiť riadny život, býva u rodičov, pracuje a v rámci jeho možnosti a schopností sa stará o maloletú dcéru. Navrhol, aby odvolací súd podľa § 321 ods. 1 písm. a), písm. b), písm. c) Tr.por. I. st. rozsudok zrušil v celom rozsahu a aby podľa § 322 Tr.por. vrátil vec OS, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

Obžalovaný uviedol, že vedie riadny život, je zamestnaný v Jaguári v Nitre ako robotník, príjem má 900 eur, výživné platí 150 eur, má jednu vyživovaciu povinnosť, s matkou mal. má striedavú starostlivosť, súhlasil by s uložením peňažného trestu. Pripojil sa k vyjadreniu svojho obhajcu a uviedol, že žiadnu zápisnicu nepodpisoval a nebol ju ani schopný podpísať, celé je to vykonštruované.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací nezistil dôvody pre zamietnutie odvolania obžalovaného podľa § 316 Trestného poriadku ani dôvody pre zrušenie napadnutého rozsudku podľa § 316 odsek 3 Trestného poriadku. Postupom podľa § 317 odsek 1 Trestného poriadku preskúmal zákonnosť a dôvodnosť napadnutého rozsudku, ako aj správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo. Uvedeným postupom zistil, že odvolanie obžalovaného v časti výroku o treste bolo dôvodné, a teda bolo nevyhnutné napadnutý rozsudok v uvedenej časti zrušiť podľa § 321 ods. 1 písm. e), ods. 2 Trestného poriadku, pričom odvolací súd v uvedenej časti sám rozhodol podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku.

Z obsahu spisového materiálu odvolací súd zhodne ako súd I. stupňa zistil :

- prokurátorka okresnej prokuratúry podala dňa 27.7.2017 pod č. 2 Pv 818/16/2207-13 obžalobu na A. M. pre prečin krivého obvinenia podľa § 345 ods. 1 Trestného zákona
- okresný súd vydal dňa 18.1.2018 trestný rozkaz (č.l. 147), proti ktorému podal obžalovaný odpor (č.l. 150)
- okresný súd vykonal dokazovanie výsluchom obžalovaného A. M., čítaním časti zápisnice obvineného z prípravného konania z č.l. 15-19, výsluchom svedkyne G. M., výsluchom svedka G. H., výsluchom svedka/poškodeného N. R., výsluchom svedkyne G. T., čítaním výpovede svedka A. H. z č.l. 24-25, čítaním výpovede svedkyne A. C. z č.l. 27-28, čítaním výpovede svedkyne H. V. z č.l. 29-30, čítaním výpovede svedka F. D. z č.l. 34-35, čítaním výpovede svedka F. N. z č.l. 39-41, oboznámením č.l. 20 nájomná zmluva, č.l. 26 záznam o dopravnej nehode, č.l. 57-59 zápisnica o trestnom oznámení, č.l. 60 uznesenie o začatí trestného stíhania, č.l. 62 uznesenie OP Trnava, č.l. 63 uznesenie o začatí trestného stíhania, č.l. 64-65 uznesenie o zastavení trestného stíhania, č.l. 66-70 zápisnica o výsluchu svedka poškodeného, č.l. 75-76 zápisnica o výsluchu svedka N. R., č.l. 106 EKV, č.l. 119 výzva na zaplatenie dlhu, čítaním odborného vyjadrenia spoločnosti JHS s.r.o. z č.l. 85-93, oboznámením listinných dôkazov, a to listiny predložené obhajobou týkajúce sa zdravotného stavu obžalovaného č.l. 172-178, listinné dôkazy - pracovná zmluva č.l. 204-207, upovedomenie zo dňa 14.6.2017 č.l. 208, lekárska správa č.l. 209, chorobopis č.l. 210-211, fotografia č.l. 212, rozsudok OS Trnava č. 21P/20/2017, odpis RT, lustrácia v databáze súdov, lustrácia v RP

Ani odvolací súd nemá pochybnosti o tom, že obžalovaný spáchal skutok v rozsahu skutkových zistení napadnutého prvostupňového rozsudku. Z toho dôvodu si závery prvostupňového súdu v podstatnej časti osvojuje, a keďže sa s nimi stotožňuje, v podstatnom rozsahu na ne ako na správne odkazuje.

Zo skutkovej podstaty prečinu krivého obvinenia podľa § 345 Tr. zákona vyplýva, že toto ustanovenie poskytuje ochranu riadnej činnosti štátnych orgánov, ako i občanov pred lživými útokmi na ich práva, slobodu a česť. Lživo obviň znamená vedome nepravdivo informovať o skutkových okolnostiach, teda o tom, kedy, kde a ako mal byť trestný čin spáchaný a kto je jeho páchatel'. Obvinenie spočíva v konaní páchatel'a, ktoré môže byť podnetom na trestné stíhanie konkrétnej nevinnej osoby. Nezáleží na forme oznámenia, ani na tom, komu je obvinenie oznámené, ak páchatel' koná so zámerom, aby sa napokon dostalo do rúk orgánov činných v trestnom konaní alebo súdu a bolo podnetom k trestnému stíhaniu nevinnej osoby. Krivé obvinenie iného z trestného činu musí smerovať voči určitej osobe. Nie je potrebné, aby táto osoba bola označená menom. Postačí, ak je individualizovaná uvedením takých okolností, z ktorých možno spoľahlivo usúdiť, o ktorú osobu ide (porovnaj R 29/1988). Krivé obvinenie môže smerovať i voči viacerým osobám. Subjektívna stránka vyžaduje úmyselné zavinenie spolu s pohnútkou privodiť trestné stíhanie iného. Nebude preto záležať, či lživé obvinenie v skutočnosti povedie k trestnému stíhaniu. Pri posudzovaní viny páchatel'a trestného činu krivého obvinenia sa nestačí zaoberať iba otázkou, či osoba, ktorú obvinil, skutočne spáchala trestný čin, prípadne či bola preň stíhaná a odsúdená. Orgány činné v trestnom konaní musia zároveň preukázať, že si páchatel' trestného činu krivého obvinenia podľa § 345 Tr. zákona bol vedomý toho, že obviňuje inú osobu nepravdivo. (rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp.zn. 6To/30/2015 zo dňa 30.09.2015)

Odvolačný súd mal jednoznačne a nepochybné preukázané, že obžalovaný sa dopustil prečinu krivého obvinenia podľa § 345 ods. 1 Trestného zákona tým, že dňa 1.4.2016 na polícii po predchádzajúcom poučení o zodpovednosti za trestný čin krivého obvinenia podľa § 345 Trestného zákona podal trestné oznámenie na N. R., pričom ďalším vyšetrovaním bolo preukázané, že obžalovaný vo svojom trestnom oznámení uviedol nepravdu o udalostiach a trestné stíhanie bolo vyšetrovateľom dňa 30.8.2016 podľa § 215 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku zastavené.

Z trestnej činnosti uvedenej v obžalobe je obžalovaný usvedčovaný najmä výpoveďou poškodeného N. R., ktorý na hlavnom pojednávaní zo dňa 2.7.2019 (č.l. 216 spisu) uviedol, že nikdy nepoužíval motorové vozidlo obžalovaného bez jeho súhlasu a nikdy nejazdil na motorovom vozidle obžalovaného bez obžalovaného. Z výpovede obžalovaného A. M. (č.l. 180 spisu) a z výpovede svedkyne G. T. (č.l. 243 spisu) vyplýva, že obžalovaný dňa 6.6.2015 pred dopravnou nehodou požiadal poškodeného, aby ho odviezol na aute. Okrem toho z nájomnej zmluvy na automobil AUDI A4 Quattro (bez dátumu uzavretia, zažurnalizovaná na č.l. 20 spisu, oboznámená na č.l. 244 spisu) je zrejmé, že poškodený N. R. ako nájomca bol oprávnený používať auto v období od 5.6.2015 do 6.6.2015.

K odvolacím námietkam obžalovaného:

K výroku o vine:

K odvolacej námietke obžalovaného, že obžalovaný sa mal vyjadriť prečo v trestnom oznámení uvádzal skutočnosť, že sedel v aute s N. R., k čomu nebol vykonaný postup podľa § 269 zák.č. 301/2005 Z.z., pričom súd námietku bez bližšieho zdôvodnenia zamietol, je na mieste sa vyjadriť, že bol to obžalovaný, kto bol podávateľom trestného oznámenia, a teda aj bez oboznamovania obsahu trestného oznámenia obžalovaný si musel byť vedomý všetkých informácií, ktoré poskytol polícii, čo potvrdzuje aj ten fakt, že nakoniec na otázku „keď ste podávali trestné oznámenie na N. R. uviedli ste že ste sedeli v tom aute s N. R.?“ obžalovaný odpovedal takto: „áno.“ (č.l. 180 spisu). Nemožno opomenúť ani tú skutočnosť, že neskôr zápisnica o trestnom oznámení na č.l. 57-59 bola oboznámená na hlavnom pojednávaní zo dňa 18.2.2020 (č.l. 244 spisu), pričom na výzvu samosudcu podľa § 271 Trestného poriadku sa obžalovaný k vykonanému dôkazu nevyjadril. Postup obžalovaného a jeho obhajcu, keď najskôr namietajú, že listinný dôkaz nebol oboznámený, a neskôr, keď je listinný dôkaz oboznámený, sa k nemu vôbec nevyjadria, vyznieva nelogicky a účelovo. To znamená, že odvolacia námietka obžalovaného nie je dôvodná.

Podľa § 2 ods. 19 Trestného poriadku : Pri rozhodovaní na hlavnom pojednávaní, na verejnom zasadnutí alebo na neverejnom zasadnutí smie súd prihliadnuť len na tie dôkazy, ktoré boli v tomto konaní vykonané, ak zákon neustanovuje inak.

K odvolacej námietke obžalovaného, že obžalovaný nebol dňa 16.3.2017 ani vypovedať na polícii, resp. že nikdy nepodpisoval žiadnu zápisnicu, je nevyhnutné uviesť, že súd prvej inštancie na hlavnom pojednávaní neoboznamoval zápisnicu o výsluchu obvineného zo dňa 16.3.2017 (č.l. 15-19), a teda súd prvej inštancie ani nemohol prihliadať a ani neprihliadal na uvedený dôkaz pri rozhodovaní o vine.

Proces dokazovania (a to nie len z hľadiska hodnotenia obsahu jednotlivých dôkazov, ale aj z hľadiska rozsahu dokazovania) je ovládaný zásadou voľného hodnotenia, kedy po vykonaní logických úsudkov v kontexte všetkých vo veci vykonaných dôkazov dochádza k vydaniu meritórneho rozhodnutia. Zákon pritom neurčuje a ani nemôže určiť konkrétne pravidlá, podľa ktorých by sa malo vychádzať v konkrétnom prípade pri určení rozsahu dokazovania alebo pri hodnotení obsahu dôkazov, prípadne ich vzájomnej súvislosti. Jediným všeobecným pravidlom určujúcim rozsah dokazovania je zásada vyjadrená v ustanovení § 2 ods. 10 Tr. por., podľa ktorej orgány postupujú tak, aby bol zistený skutkový stav veci, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti, a to v rozsahu nevyhnutnom na rozhodnutie. (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 4Tdo/36/2015 zo dňa 25.8.2015)

K odvolacej námietke obžalovaného, že výpoveď obžalovaného na hlavnom pojednávaní je v zásadných líniách konzistentná s obsahom trestného oznámenia, je potrebné sa vyjadriť, že nemožno označiť výpoveď obžalovaného v zásadných otázkach za konzistentnú v situácii, keď obžalovaný prispôsobuje svoju výpoveď zabezpečeným a vykonaným dôkazom. Trestné oznámenie podané obžalovaným sa vo viacerých aspektoch nezakladá na pravde. Obžalovaný klamal, že v čase dopravnej nehody sa v motorovom vozidle s poškodeným nenachádzal. Keďže obžalovaný požiadal poškodeného, aby ho

odviezol na aute, tak poškodený bol oprávnený viesť auto obžalovaného. Na základe uvedených skutočností je zrejmé, že poškodený neukradol auto obžalovanému. To znamená, že v kľúčových aspektoch obžalovaný nevypovedal konzistentne, čo znižuje celkovú vierohodnosť jeho výpovede.

I. Z kontextu § 168 ods. 1 Trestného poriadku vyplýva, že každý výrok rozsudku musí byť odôvodnený presvedčivo a tak, aby rozhodnutie súdu bolo preskúmateľné. Musí vychádzať z hodnotenia dôkazov v intenciách § 2 ods. 12 Trestného poriadku, t.j. podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo ako aj v ich súhrne. (68/2008, uznesenie VVS Trenčín sp.zn. 2 To 2/2008 zo dňa 1.9.2008)

K odvolacej námietke obžalovaného, že rozhodnutie súdu nenapĺňa požiadavky na zákonné odôvodnenie, je nevyhnutné sa vyjadriť, že súd I. inštancie vykonal dostatočné dokazovanie na zistenie skutkového stavu veci, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti, a to v rozsahu nevyhnutnom na rozhodnutie a vyhodnotil všetky relevantné dôkazy podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo ako aj v ich súhrne. Výrok o vine v rozsudku je odôvodnený presvedčivo, pričom rozhodnutie o vine je preskúmateľné. Odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie vychádza z hodnotenia dôkazov v intenciách § 2 ods. 12 Trestného poriadku.

K ukladaniu trestu:

Trestný zákon vychádza z jednoty individuálnej a generálnej prevencie trestu, pričom obe tieto zložky sa navzájom dopĺňajú a podmieňujú. Individuálna prevencia spočíva vo vytvorení podmienok na výchovu odsúdeného k tomu, aby viedol riadny život. Generálna prevencia má zabezpečiť nielen odradenie ostatných potencionálnych páchatel'ov od spáchania trestných činov, ale má viesť i k utvrdeniu pocitu právnej istoty a spravodlivosti u ostatných členov spoločnosti. Disproporcia medzi jednotlivými druhmi prevencie v zásade vedie k nedostatočnému výchovnému pôsobeniu trestu tak na páchatel'a trestného činu, ako i na ostatných členov spoločnosti. Požiadavka primeranosti trestu a jeho individualizácia tak núti súd prihliadať na okolnosti konkrétneho prípadu, na jeho zvláštnosti, a teda bráni mechanickému postupu súdu pri rozhodovaní o treste (rozsudok Najvyššieho súdu SR z 13. mája 2014, sp. zn. 4 To 7/2013).

Pri úvahách, aký druh trestu spravodlivo zohľadní konanie obžalovaných, ich zavinenie, následok, pohnútku, osobu, pomery a možnosti ich nápravy a v neposlednom rade aj pomer poľahčujúcich a priťažujúcich okolností, vychádzal aj odvolací súd zo zásady, že trest je právnym následkom trestného činu, a teda musí byť úmerný k spáchanému trestnému činu (zásada proporcionálnosti trestu). Tým je určená aj jeho funkcia v tých smeroch, v ktorých má pôsobiť na ochranu spoločnosti jednak pred páchatel'om trestného činu, voči ktorému sa prejavuje prvok represie (zabránenie trestnej činnosti) a prvok individuálnej prevencie (výchova k riadnemu životu - rehabilitácia) a jednak aj voči ďalším členom spoločnosti - potencionálnym páchatel'om, voči ktorým sa prejavuje prvok generálnej prevencie (výchovne pôsobenie trestu na ostatných členov spoločnosti). Ochrana spoločnosti sa teda uskutočňuje dvoma prvkami, a to prvkom donútenia (represia) a prvkom výchovy (prevencia). Oba prvky sa uplatňujú zásadne súčasne v každom treste, pričom treba mať na zreteli dôležitosť vzájomného pomeru medzi trestnou represiou a prevenciou.

Trest ako právny následok trestného činu môže priamo postihnúť len páchatel'a trestného činu (zásada personálnosti trestu) tak, aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na jeho rodinu (§ 34 ods. 3 Tr. zák.). (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 2Tost/19/2015 zo dňa 23.6.2015)

Odvolací súd ustálil, že trest uložený okresným súdom je neprimeraný, keďže pri ukladaní trestu je nevyhnutné rešpektovať princíp, že trest má postihovať len páchatel'a (zásada personálnosti trestu), pričom trest odňatia slobody by mal negatívny vplyv na život maloletej dcéry obžalovaného. Odvolací súd z týchto dôvodov zrušil celý výrok o treste napadnutého rozsudku a sám uložil obžalovanému trest.

Ustanovenie § 49 ods. 2 Tr. zák. nie je možné chápať ako príkaz na uloženie trestu odňatia slobody bez podmienčného odkladu jeho výkonu namiesto uloženia iného prípustného druhu trestu alebo popri inom prípustnom druhu trestu; to neplatí, ak je splnená predmetná podmienka uvedená v ustanovení § 34 ods. 6 Tr. zák. veta druhá (horná hranica sadzby trestu odňatia slobody ustanovená v osobitnej časti zákona prevyšujúca

päť rokov). Je však vždy nutné zohľadniť ustanovenia o nezlučiteľnosti trestov (§ 34 ods. 7, § 56 ods. 2 Tr. zák.). Nie je preto v rozpore s ustanovením § 49 ods. 2 Tr. zák., ak súd uloží trest povinnej práce ako samostatný trest, ak sú splnené podmienky uvedené v § 54 Tr. zák., a ak je taký trest primeraný. (85/2015, uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 2Tdo/11/2015 zo dňa 24.2.2015)

Ustanovenie § 49 ods. 2 Trestného zákona v zásade nezamedzuje uloženia iného prípustného druhu trestu. Odvolací súd vzal do úvahy, že u obžalovaného nebola zistená ani žiadna poľahčujúca a ani žiadna priťažujúca okolnosť. Keďže išlo o vyrovnaný pomer poľahčujúcich a priťažujúcich okolností v zmysle § 38 odsek 2 Trestného zákona, neexistuje dôvod na úpravu zákonnej trestnej sadzby.

Zákonná trestná sadzba vyplývajúca z ustanovenia § 345 ods. 1 Trestného zákona je 1 rok až 5 rokov, a teda v preskúmanom prípade ide o prečin v zmysle § 10 ods. 1 písm. b) Trestného zákona.

Vzhľadom na povahu spáchaného prečinu a možnosť nápravy páchatel'a trest odňatia slobody nie je potrebné uložiť. Dôvodom je najmä tá skutočnosť, že od spáchania skutku už uplynuli 4 roky, pričom obžalovaný je zamestnaný, má pravidelný príjem 900 eur a s uložením peňažného trestu súhlasil. Nemožno opomenúť ani tú skutočnosť, že obžalovaný má maloletú dcéru, na ktorú plní vyživovaciu povinnosť 150 eur, pričom matka mal. dcéry je nezamestnaná. Na základe uvedených skutočností je zrejmé, že sú splnené podmienky pre uloženie peňažného trestu v zmysle § 56 ods. 2 Trestného zákona. Ustanovenie § 56 ods. 1 Trestného zákona vymedzuje možnosť uloženia peňažného trestu od 160 eur do 331.930 eur. Odvolací súd uložil obžalovanému peňažný trest vo výške 2.000 (dvetisíc) eur, teda v dolnej časti trestnej sadzby peňažného trestu.

Odvolací súd uložil, pre prípad, že by výkon peňažného trestu mohol byť úmyselne zmarený, náhradný trest odňatia slobody v trvaní 1 (jeden) rok, teda v dolnej časti trestnej sadzby náhradného trestu odňatia slobody upravenej v § 57 ods. 3 Trestného zákona.

Z vyššie uvedených dôvodov krajský súd dospel k záveru, že uložený trest je neprimeraný a preto v zmysle § 321 ods. 1 písm. e/, ods. 2 Trestného poriadku zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o treste a podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku rozhodol sám rozsudkom o treste tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný ďalší riadny opravný prostriedok.